

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. ó.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztény Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordatózsa 122. sz. kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 81 hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: akadémiaválatban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papírkészítésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasensteint és Voglernt (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilstraße 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart.
Nyitási díjak: sora után 20 kr. előleg bevétele mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről: a szerkesztőséghez küldendők be.

Felhívás

szabad királyi Kolozsvár városa t. cz. minden rendű polgáraihoz!

Miután a városi képviselő közgyűlés folyó évi július 17-én tartott ülésében, 97-dik számú végzése által a városon az önkéntes tüzoltó-egylet alakítását elhatározta, ennek fogantatásának tekintetéből bizottságot nevezett ki, és a tüzoltóshoz szükséges kellékek megvásárlására 6500 forintot oszt. becs. meg is ajánlott; egyedül a kolozsvári polgárság személyes hozzájárulásától függ, hogy a tüzoltó-egylet önkéntesekből e városon mielőbb megalakulva legyen s alapszabályait megállítsa, — ennél fogva a hatóságilag kinevezett bizottság kötelességéből folyólag tisztelettel kéri fel a város minden rendű polgárait, kik a tüzoltó-egylet tagjaivá önként ajánlkozni kívánnak, hogy magukat vagy a tanácsház 10-dik számú hivatali szobájában e végre kitett, vagy e célból a bizottságtól megaltat bizalmi férfiakhoz, ugyanint: Filep István, Vizi András, dr. Fischer Lajos, Dobál Antal, Bogdán István, Kerekes Márton, Tompa János, Kőszegvári Gyula, Poltz Rudolf, Kele Izrael, Orbán József, Sallai István, Popini Nándor, Fang István, Weisz Mór, Szatysai Dénes, K. Papp Miklós, Sándor János, Móritz István, Andrásovski Frigyes, Balog György urakhoz juttatott jegyzékekre írják fel, a bizottság az önkéntes tüzoltó-egylet alapszabályainak megállítása végett tartandó nyilvános gyűlésre a t. cz. tag urakat meg fogja hívni.

A hatóságilag kiküldött bizottságnak 1872-dik évi július 27-én tartott üléséből.

Minorich Károly,
elnök.

A magyar parlament küszöbén.

(Ss.) Egy kerek hó mulva megnyílnak a törvényalkotás terméi, hol a múlt ülésszak végén olyanná vált volt a pártok álláspontja, hogy a loyális ellenzék keresve, találtunk volna a szenvedély lobogója alatt küzdő férfiakat, kik a parlamentarizmus elvét semmibe véve, alkotmányos értelességük jó hírneve felett kockáztak nagyhangú phrazisokkal, s a legtöbbször teljesen alaptalan vádakkal.

Az országgyűlés végére járó képviselőválasztások, fájdalom, de úgy látszik, hogy a két parlamenti nagy párt éles magatartásán mit sem változtattak; sőt, ha az ellenzéki lapok nyilatkozatai után indulnánk, be kellene ismernünk azt, hogy — olajot öntöttek a tüzre. Fel-fel hangzik ugyan néha a baloldaltól is egy-egy mérsékelt szózat; hanem a „vezér“ lapja szakadatlanul támadásra fuja a trombitát.

Pedig bizony elég volt abból ennyi — sőt talán igen is sok!

Meggyőződhetünk a múlt országgyűlés végén arról, hogy a pártok ellenséges magatartása mellett mekkora kárt szenved az ország, mennyire nem haladhat előre a nemzet. Ezen tehát mulhat-

TÁRCZA.

Eugen herceg s a jelenkor hadi sikerei.

(Folytatás.)

Már Eugen hadviseléséről elméleti szempontból új s különös ítéletet hozni akarni: szintoly nehéz, mint merész dolog lenne. Általában: „Gau ist alle Theorie.“

Az ítélet ő felette már régen meg van állapítva a legelső tekintélyek által. Hadviselésének jellemzése iránt csupán egy vélemény uralkodik, s ez azon ítéletben összontosul, hogy stratégiai terveinek merészsége s következetessége méltán párhuzamba tehető az azok létesítésénél tanusított rendületlen kitartással.

Eugen semmiféle nehézség által sem hagyja magát visszajeszteni, s máskülönbén sem hagyja magát féltékenység s fondorlatok által arra csábítani, hogy az egyszer szükséges gyanánt elismert cél szem elől tévessze. A mi győnye természetüknél oly gyakran megtörténik.

A szakértő bírálók abban is a nagy hadvezért ismerik föl, hogy ő céljainak elérésére mindig a legegyszerűbb eszközöket használta fel, s ezzel már előre a művészeteszerű hadviselésnek első s legfontosabb álláspontjára helyezte magát.

Ha ő, mintez néha előfordult, a szabálytól eltért s mint például az 1705-ki hadjáratban hadműveleti alapját egészen odahagyta, ezt azért tette, mivel ő — mint Bismarck tábornok megjegyzi — eléggé öntudatos volt arra nézve, hogy bizonyos esetekben saját föltételeiről le tudjon mondani.

Ki nem emlékszik itt Clausewitznek azon szavaira: „A lángész föltételekkel a szabályon. A háboruban

lanul változtatni kell; a haza érdekei parancsolják, követelik ezt.

Igaz, hogy a jobboldal nagyobb többséggel rendelkezvén az ellenzék netaláni konoksága most már kevesebb akadályt gördíthet a munkálkodás, a haladás útjába, s nem mint eddig, akárhányszor mindkét kézzel dolgozhatnak honatyáink az általános nagy művén, kivált, ha a házszabályok észszerűen reformáltak; de mindezek dacára mégis kötelessége lesz a többségnek mindent elpróbálni arra nézve, hogy a főbb elvek, az alapokra egyetértést hozzanak létre a pártok közt; így az eljárás is inkább meg fog felelni a parlamentarizmus lényegének s az eredmény is nagyobb leend.

Nem valószínű, hogy az ellenzék a közjogi alap megtámadásáról egyszerűen lemondjon; de annyira talán lehetne a két pártot közelíteni egymáshoz, hogy e támadásokat a sürgősebb reformok keresztülvitelére utána halasszák, s a közjogi oppositiot külön-választva belreformjainak megrostálásától, — ez által mellőztessék azon káros és megdöntetlen eljárás, hogy minden tárgyalásra került kérdés kapcsolatba hozassék a közjogi alappal, s így értelemben vitatassék meg.

Ha még arra is reá állanának ellenzéki honatyáink, hogy a közjogi alapot nem támadják meg egyszerre és egészen, hanem azon egyes részeit választják ki célpontul, melyeknek jobbal pótlását kimutatni, bebizonyítani tudják — akkor, úgy szólva mindent megnyertünk volna:

a reformmú szemléletmást emelkednek; mindkét párt építene, s ha idővel a közjogi alapon változás is esnék, ez csak javítás lehetne és nem rombolás; emellett a szabad eszmeharoz magasztos elvek vezérvilágánál folyva tovább a közügy javára s a multkor ingerülten szétosztott honatyák példát adnának pártjainknak országgyűlésen, abban, hogyan lehet és kell a haza és nemzet javán változtatni, ha mindjárt némely elvekben eltérők nézeteik, s nem is egyforma mindenben politikai meggyőződésük.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Bécs. Hivatalosan jelentik Berlinből, hogy az orosz csár Királyunkkal egyszerre fog a porosz fővárosba érkezni. A közös budget megállapított. Beust gróf ide érkezvén azonnal felkereste gróf Ardrássyt.

Legujabb táviratok.

Zágráb, jul. 29. A tizenhárom illyr emlékünepe szokatlan pompával ment végbe; a requiemet jelen voltak a kormány képviselői és a képviselők. — A pénzügyi bizottság az egyetemnek f. é. okt. 1-én törtéendő megnyitását hozta javaslatba.

Berlin, jul. 29. A francia kölcsonre való aláírások Németországban megközelítőleg az egész összeget fedezni fogják, egyedül a Bleichröder-féle bankháznál majdnem két milliárd iratott alá.

minden meg van engedve, csak hogy a kellő időben és kellő helyen.

Mindamellett is Eugen soha sem volt előre nem látó vagy könnyelmű. Még a legmerészebb vállalat is jól meg voltak fontolva, s a leg gondosabban előkészítve.

Ő sohasem játszott va banqneot se Zentánál, se Cremonánál, se Luzzaránál.

Azon önmaga által kimondott s leirt elv, miszerint még ha ő lenne is a győzelem, sohasem hagyja magát megtámadtatni, utódaira nézve vezércsillagilag szolgált legnehezebb helyzetekben, névszerint pedig Nagy Frigyesre nézve. Korunkban, mely a nagy jelszavakat annyira kedveli, a támadó védelmi állás ezen tárgyról könyveket írtak össze, azonban fájdalom, kevés haszonnal.

Azonban Eugen nagysága nem egyedül azon nyugszik, hogy ő merész stratégia; és talán legnagyobb részben azon alapul, hogy ő szintoly kitűnő takticus volt.

A stratégia köztudomásúlag a hadviselésnek oszlopnyele, a taktica azonban annak kardvása. Sokkal könnyebben létesíthet egy jó taktica győnye stratégiai terveket is, mintsem, hogy a legjobb stratégia is képes lenne sikerre jutni, ha épen oly jó taktika nem áll oldala mellett.

Már azon művészetben, hogy egy csatát igazgasson, egy harczvonal fenyegetett pontjának az eldöntő perczen segélyre menjen, s egy fenyegető vereséget győzelemmé változtasson át, Eugen mester volt, s ebben sem az előtte, sem az utána élt, más hadvezérek egyike által sem szárnyaltatik túl. Erre őt mindenekelőtt alkalmassá tévő rendkívüli személyes vívzsege, a legnagyobb veszélyben való létekeljenléte.

Azt lehetne ugyan mondani, hogy könnyebb volt akkor egy-egy órai hosszúságú harczvonal fölött uralkodni, mint ma egy három s még több órai terjedelmű

Róma, jul. 29. Közlebebről egy pápai encyklika fog megjelenni, melyben a keleten lévő katolikus örmenyek az egyháztól elváltaknak nyilváníthatni és a nagy excommunicatióval sújtani fognak.

Páris, jul. 29. Genföli jelentik: A választott bíróság üléseinek megszakitása azon szükségességgel okoztatott, hogy constatastassék, vajjon Angolország törvény szerint megtett-e mindent a végre, hogy kalózhajók felszerelése meggátolassék. Angolország három esetet vesz tagadába; a negyedik esetben Angolországnak idejekorán kiadott rendeletei nem teljesítettek; eközben szökött meg az Alabama. — Mint állítják, a választott bírák kerek összeget fognak megállapítani, és pedig az Alabamáért 7 millió, és a Floridáért 3 millió dollárt.

Bern, jul. 29. A Mont-Cenis-vasutnak vízzel való elárasztása miatt a forgalom e pályán félbenszakadt.

Egy Mithras-barlang.

Sopronmegyében 7 év előtt fedeztetett föl a Mithrasbarlang. Ugyanis 1865. végén Storno soproni híres régész és műpítész fia. — Sopron közelében egy törmelékkel borított kiálló szikla felső részén egy földomborműben vésett fejet vett észre. E felfedezését a szakértő atyával közölvén, ez azonnal a helyszínén temert; a törmelék elhárítatott, s ott állt felfedezve a Mithras-barlang. A kutatás tovább haladt, s ismét egy művészileg faragott kőtuskóra akadtak, hasonlóan tömör szürke mészkőből, mint a hátfal) melyen ugyanoly földombormű volt. Találtak más tárgyak is, melyek egykor a barlang áldozatai keiül szolgáltak. A hét láb magas, és öt láb széles hátalon ott áll a szép földombormű, mely a még jól fennmaradt Mithrast és jelvényeit állítja elénk. Alul egész tisztán a következő felirat olvasható: „Fecit. Impedito Svo“; a kifaragott kövön (valószínűleg sírfő) ez áll: „Deo Invicto Mitre. . . VI. Saturnius Ex Voto Posuit.“ Mindkettő Mithras alakja ábrázoltatik, a mint a bikát legyilkolja; két oldalt a világosság két geniusa: jobbról Phosphorus-é magasra tartott, s balra Hesperus-é, lefelé fordított fátylával; ezen felül látható az eb, mely a bika vérért nyalja, s alul egy kigyó. Mithras alakja művészileg van faragva; csak a személyek és az állatok vonásai vannak némileg elmosódva, mégis mind tisztán felismerhetők. Felette érdekes jelenség, hogy a sima helyeken a kékszin tisztán kivehető. A körvonalokról az egykori barlangnak egész alakja is könnyen felismerhető. Az egésznek kelet-nyugati fekvése is teljesen megfelel a Mithrastisztelet szokásainak. A barlang ingó tárgyai a püspök, mint birtokosnak közel fekvő rákosi palotájába vittek, hol azok gondosan őriztetek. Felette kíváncs volt az azonban, hogy a barlang eredeti állapotába visszaállítassék, hogy így Európa régészeinek bucsujáról helyül szolgálhatna. Ha már a Heidelberg mellett feltalált neuenheimi Mithras emlékek, melyekről Kreutzer oly méltólag emlékezik, oly figyelemre méltók, meennyivel figyelemre-méltóbb a Soprontól másfél órai távra fekvő rákosi barlang, hol a barlang hátfalát a természetes sziklafal képezi, mi más helyütt eleddig nem észleltetett. A neuenheimi emlékek rajzolata majdnem teljesen egyező a rákosi emlékekkel, itt csupán a középtért környező földomborművek hiányának, melyekből Kreutzer a külön-

fölt is, ha szinte jelenleg a készüfél egészen másnemű is. Azonban mindenki saját korának gyermeke. Ki lenne képes arról kételkedni, hogy egy Eugen ma is ugyanazon kitűnőséggel értene egy csata igazgatásához mint akkor?

Ha a hajdan és most összehasonlításánál mi itt egy oly tárgyra térünk, melynél néhány percig időznünk kell, — önkéntelenül oly elmékedésekbe kell boosátkoznunk, melyek nem minden fontosság nélkülieknek látszanak előttünk.

Idézzük csak egyszer képezeletünkbe egy akkori csatarend szilárd kapcsolatát, melyben mindennek a meghatározott ponton kelle állania, mielőtt a csatát meg lehetett volna kezdeni. A seregnek 3 része, t. i. jobb-, balszárnya és centrumra való felosztása volt a felállítás és mozgás alapeleme. Egy ily harczvonal mozgásai nagyon nehézkesek s a csapatok tagozata nagyon primitív volt.

Az egyes fegyvereknek csak ezen háromféle osztásnak megfelelőleg, tehát a centrumból, vagy szárnyanként, vagy csatarendekint juthattak alkalmazásra.

Csak ritkán találkoztunk kivételekkel ezen tagozás és alkalmazás alól. Legfeltűnőbben már a malplaqueti csatában, hol 80 ezer ember harczolt 90 ezer ellen; s hol a támadásra alakított csapatok még leginkább megfeleltek a mi hadtestekre, hadosztályokra és dandárokkra való felosztásunknak.

Ily körülmények közt természetesen a taktica, azaz a csapatoknak az ütközésben való alkalmazása igen egyszerű, s a támadási mód többnyire homlokzatszerű, s vonalszerű volt.

A gyalogság kifejtett vonalban négy sorban egy bizonyos távolság — pl. Luzzaránál 90 lépésnyire közeledett az ellenséghez s megkezdé a puskatüzést, melyre a második és harmadik sor egészen az első sor közelébe nyomult elő, a negyedik sor „fegyverét karján tartva állott“ vagy pedig az előbb álló sorok letérdeltek, mely

féle papi méltóság fokozatait magyarázza ki. Kreutzer ide vonatkozólag ezeket mondja: „A Mithras — tisztelet egyike a legtöbb vonatkozással bíró, legbonyolultabb, s így legnehezebb vallási-tiszteleteknek, melyeket a vallástörténelem felmutat. Mithras nem volt a nap, melylyel a perzsák által együtt tiszteletett; ő egy másodiktrendű lény volt, de mindamellett a legfőbb azon „jó lények“ között, melyeket Ormuzd teremtet, s a melyek Izédeknek hivatnak; ő mint egy a nap és hold között folyton mozgó lény jelenik meg, ő a világosság és termékenység kezvetítője. A perzsák Mithrasra, mint a sziklák istenére esküdtek, ugyanezt őt barlangokban tisztelették; ő a közvetítő Ormuzd — a jónak, s Ahriman — a rossznak kútfeje között.“

Értesítés

az erdélyi gazdák második vándorgyűléséről és az avval összekötendő tárlat, ekeverseny-, és cseléjuttalmazásról.

(Folytatás.)

A tárlat.

I. Állattárlat.

1. osztály: szarvasmarha. Erdélyi — magyar fajta. a) Egy darab bika (3 — 4 éves). Jutalom: 2 drb. állami aranyérem, 4 drb. arany. b) Egy drb. 2 éves bika. Jutalom: 4 drb. arany, 2 drb. arany, 1 drb. állami bronceérem. c) Egy darab 1 éves bika. Jutalom: 2 drb. arany, 1 drb. állami bronceérem d) Egy darab borjas fejős tehén. Jutalom: 1 drb. állami aranyérem, 4 darab arany. e) Egy drb. 2 éves üsző (üsző). Jutalom: 4 drb. arany, 2 drb. arany, 1 drb. állami bronceérem f) Egy db. 1 éves üsző (üsző). Jutalom: 2 drb. arany, 1 drb. állami bronceérem.

2. osztály: juh. Erdélyi fajta. a) Egy drb. hágó kos. Jutalom: 1 drb. állami ezüst-, 1 drb. állami bronceérem. b) Tíz drb. anya együttesen. Jutalom: 1 drb. állami ezüst-, 1 drb. állami bronceérem. c) Tíz drb. tokju együttesen. Jutalom: 2 drb. arany.

3. osztály: sertés. Mangalica fajta. a) Egy drb. tenyésztkan. Jutalom: 1 drb. állami ezüst-, 1 drb. állami bronceérem. b) Négy drb. kocza együttesen. Jutalom: 1 drb. állami ezüst-, 1 drb. állami bronceérem. c) Tizenhat drb. süldő együttesen. Jutalom: 3 darab arany.

II. Terménytárlat. 1. osztály: mezei termékek. a) Gabonák, úgy mint buza (ősi, tavaszi); jutalom: 1 drb. állami ezüst-, 1 drb. állami bronceérem, rozs: jutalom: 1 drb. állami bronceérem, árpa; jutalom: 1 drb. állami bronceérem, zab; jutalom: 1 drb. állami bronceérem, törökbuza; jutalom: 1 drb. állami ezüst-, 1 drb. állami bronceérem. b) Hüvelyesek u. m. fuszulyka; jutalom: 1 drb. arany, borsó; jutalom 1 drb. arany. c) Olajos magvak u. m. repeze; jutalom: 1 drb. arany, kender; jutalom: 1 drb. állami bronceérem. d) Gumos és gyöknyvények u. m. pityóka; jutalom: 1 drb. egyleti bronceérem, répa; jutalom: 1 drb. egyleti bronceérem. e) Takarmánymagvak u. m. lóher; jutalom: 2 drb. arany, 1 drb. állami bronceérem, luczerna; jutalom: 2 drb. arany, 1 drb. állami bronceérem, búkköny; jutalom: 1 drb. arany, 1 drb. állami bronceérem.

esetben mind a 4 sor tüzelhetett. A tüzelés az ezredeken belül szakaszonként egyik szárnnyól a másikra történt, hogy így a töltésre ismét időt lehessen nyerni, s mégis a tüzelés folytonos lehessen. Midőn a tüzelés már egy ideig tartott, ekkor vagy szuronytámadás következett vagy pedig a körülmények szerint megfordulás parancsoltott. Mindazáltal rendszeren az eldöntés a támadásnál a szurony alkalmazásában állott.

A lovasság részint századonként, vagy több századból álló csoportokban volt a harczvonalban szétosztva, részint néha csak nagy csapattestekben volt felállítva a szárnyakon, vagy mint pl. Hochstädtnél, a csatarend közepében.

A biztonsági és kémkedési szolgálatban ezen fegyverem már amaz időben is kitűnő szolgálatokat tett. Nem kevésbé kitűnők voltak annak szolgálatai a csatározási harczban is.

Az ágyuk, mint már a 30 éves háboru korában vagy kisebb csoportozatokban a harczvonal homlokzata elő voltak helyezve, vagy nagy útegekben egyesítve. Malplaquetnél a könnyű ágyuk az ezredeknél voltak, a nehéz ágyuk két nagy úteget képeztek. Az egyik 28, és a másik 40 ágyúból állván.

A felállítás többnyire két, majdnem egyenlő erejű harczrendben történt, az oldalak teljesen zárkózva lévén. E szerint az egész a phalanxhoz hasonló jellemmel bírt.

Már ha szinte senki sem állíthatja is azt, hogy egy ily csatarend jelen viszonyainkra alkalmas lenne, de mégis el kell ismerni, hogy ezen csatarend bizonyos előnyöket nyújtott, miknek megtartása elvileg minden korra és viszonyra nézve ajánlható.

Ez alatt mindennek fölött a csapatoknak egymásközi szoros kötelekeiből eredő üsténti s legáltalánosabb támogatásának lehetőségét értem, a mire ezen korszaknak majdnem mindegyik csatájában a legszobbb példákat találjuk.

(Folyt. köv.)

2. osztály: kerti termények. A legszebb kerti termények u. m. káposzta, murek, petreselyem, hagyma, zeller, paprika, stb. együttes kiállítására. Jutalmak: 1 drb. arany, 1 drb. egyleti bronceérem.

3. osztály: gyümölcs. a) Hazai alma — s körte csoportozatokról. Jutalmak: 2 drb. arany, 1 drb. egyleti bronceérem. b) Honosított alma — s körte csoportozatokról. Jutalmak: 2 drb. arany, 1 drb. egyleti bronceérem. c) Asztali szőlőgyűjtemény. Jutalmak: 2 drb. arany, 1 drb. egyleti bronceérem. d) Fajbőr- szőlő gyűjtemény. Jutalmak: 2 drb. arany, 1 drb. egyleti bronceérem.

4. osztály: bor. a) könnyű az asztali borok 8% — 10% szesztartalommal. Jutalmak: 5 drb. arany, 1 drb. állami ezüst, — 1 egyleti bronceérem. b) Nehezebb az asztali borok 10% szesztartalommal kezdve akár tiszták, akár vegyesek legyenek. Erdély jelenlegi borászati viszonyait tekintve, ezuttal jutalmak a riesling, traminer, leányka és somborokra tüzetnek ki, és pedig 2 drb. állami aranyérem, 2 drb. állami ezüstérem és 4 egyleti bronceérem. Ha a fent megnevezettek közül más abszolút becses bíró fajborok is beküldetnének dícsőre oklevéllel fognak jutalmaztatni. A vegyes fajborokra. Jutalmak: 5 drb. arany, 3 drb. arany, 1 drb. egyleti bronceérem. c) Veres borok. Jutalmak: 1 drb. állami ezüstérem, 1 drb. egyleti bronceérem. d) Aszaborok. Jutalom: 1 drb. egyleti bronceérem. Jutalomban ezuttal csak a termelő részesül.

5. osztály: méhészet. Kiállíthat minden termelő, ki legalább 15 anyaköptével bír, mely köpiállományt hiteles bizonyítvánnyal igazolni tartozik. Jutalom a legszebb méz és viasz kiállításának 2 drb. arany.

(Vége köv.)

KÜLFÖLDI HIREK.

Bukarest, jul. 27. A vasútépítészeti igazgatóság a bukaresti pitești vonal kiépítését saját költségére vállalta el, minthogy a vállalkozók előrelátótlag szeptemberig nem lettek volna készen. Egy fejedelmi rendelettel Bengescu romániai delegáltját nevezeték ki a leemberg-jassy-i vasutársulat igazgató-tanácsába.

Szent-Pétervár, jul. 28. Újabb rendelkezések folytán Sándor császár, nagyobbi kísérettel sep. 6-án érkezend Berlinbe.

Konstantinápoly, jul. 27. Midhat pasa drinápolyi főkörmányzóvá nevezetett ki. Hírlík, hogy a sultán a hajdani hadügyminiszter Hussein Avni pasának és a hajdani belügyminiszter Mehmed Rusdi pasának amnestiát adott.

Münchenből, jelentik, a 27-ki megnyitó ülésben Erhardt polgármester üdvözlő a hírlapírók gyűlését a székvaros nevében. A megalakításnál dr. Stein (Breslauer Ztg.) elnökké, Vecchion (München), és Lecher (Bécs) előnként helyettesekké választották. A már közölt határozatokon kívül hosszas és élénk vita után a napi sajtó s a hirdetési irodák iránt előterjesztett indítványok beható tárgyalás végett az elnökséghez utasították.

Lisszabonban 24-én nagy ünnepély tartott, Portugál főlshabadulása 40-ik évnapjának megünneplésére, a mi népies tiltakozásnak tekintetik a carlista, és miguelista mozgalmak ellenében. A város gazdagon fel

volt díszítve zászlókkal. A katonaság fölött dísz-szemle tartott; — s Te Deum énekeltetett, melyen a király is jelen volt. — Roppanó lelkesülés uralkodott a városban.

A spanyol hivatalos lap 26-ról jelenti, hogy a több mint 1000 főnyi Castell-féle csapat Arrondo ezredes által megveretett és szétzúrt. A carlisták 13 holtat és 35 foglyot vesztek, kik közül 10-en megsebesültek. A Seball-féle csapat szintén megveretett, s 3 holtat és néhány sebesültet vesztek.

A „Times“ párisi levelezője szerint az ott lakó összes spanyolok, a diplomatai testület, s számos más személyek bejegyeztették neveiket a spanyol követségnél, a király élete elleni merénylet alkalmából.

Washingtonban a francia követ, herceg Noailles 24-én átnyújtá Grant elnöknek meghitelező iratát, s ez alkalommal oly beszédet tartott, melyben a legbarátságosabb érzelmeket fejezte ki az Egyesült-Államok irányában; — mire az elnök szintoly barátságos szellemben válaszolt.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 31. 1872.

A magyar országgyűlés híre szerint sept. 3-án tíz órakor reggel ül össze; sept. 4-én már valószínűleg a király a trónbeszédében megnyitja az országgyűlést, minthogy ő folsége már 6-ra Berlinbe váratik.

A határvizitáció polgárosítása érdekében, mint a „Süds. Corr.“ értesül, e hó 8-án az összes határvizitáció ezredék parancsnokai és a hadbírófőnökök egybehívták, hogy a hadi parancsnokságnál a törvények és intézmények keresztülvitele fölött tanácskozzanak. Leginkább a törvényszékek szervezése és a kerületi törvényszékek elhelyezése körül fognak tanácskozni. A törvényszéki bírák kinevezése e hó végével várható.

A magyar jogászgyűlés sept. 23-án kezdődik, s az ülések az akadémia dísztermében lesznek. Az állandó bizottság Pest városát az ülésekre meghíván, felkérte, hogy a megnyitón a főváros hazafias érzelmű és vendégszerető közönsége tekintettel a jogászgyűlés tudományos és közhasznú céljaira a gyűlés díszét úgy, mint a mint a múlt évben — ezidén is emelni hajlandó volna, e részbeni elhatározását az állandó bizottság kebeléből rendező bizottsággal közölte.

Törvényjavaslat. A kir. honvédelmi miniszterium két új törvényjavaslatot küldött szét a szakminiszterekhez tanulmányozás végett; ezeknek egyike a tanulóifjúság had- és fegyvergyakorlatairól, a másika pedig a honvédség rendes gyakorlatainak módosításáról szól, s legközelebb minisztertanácsi tárgyalás alá kerülendnek.

Pechy Manó gróf a jul. 29-ki esti vonattal Bécsbe ment, honnét rövid idő múlva vissza fog térni.

Deák Ferencz ősi birtoka Kehida Zalában, mely az utóbbi időben Széchenyi Ödön gróf tulajdona volt, most a Csángó-hétfalusi Baranyi Barón pesti bankház birtokába jutott, mely 129 ezer forintért vette meg azt.

Albrecht főherceg Budára érkezik, innét pedig a brucki táborba megy hol nagy hadi gyakorlatok lesznek, melyen ő folsége a király is jelen lesz.

A nagyváradi országos dalárünnepélyre

az előkészületek lankadlanul folynak. A Rhédey-kertben a dalcsaruk ma-holnap kész lesz már, 600 énekesre és 6500 nézőre van számítva. Akusztikai szempontból is gondnal van a csarnok építve.

A török szultán, gróf Festetich Leonak egy ódon kardot ajándékozott, melynek értéke mintegy 10,000 forint, azért a vadászalbumért, melylyel őt a gl szintén megajándékozta.

Adófélében Bécsben az 1871-ki II-ik félévben egyenes adóban pótlékkal 6.067.000 frt. 72 krt fizettek be a városi pénztárba, a múlt év első felében 7839333 frt 31 és fél krt fizettek be, az 1872 első semestérében befizettek tehát összesen 13906339 frt 10 és fél krt, mi a tavalyi 8835325 frt 80 és fél krt befizetéssel szemben az idén 5071013 frt 30 krt többletet mutat.

Fehér fecske. Nagyváradon Granzli Antal pecze utcai lakos egy egészen fehér fecskét nevelt föl kalitkában. Ugyanis, mint „B-r“ írja, házának erése alatt egy fészekben többször látott fehér fecskét, de kezdetben pehelyben levőnek gondolta. Hosszabb idő múlva megsejmelte, hogy fehérnek találta, s mint ritkaságot kalitkában fölnevelte. A tulajdonos a nem mindennapi madarat a nemzeti múzeumnak fogja ajándékozni.

A trappistákról, kik örökös némaságot fogadtak, érdekes történetét olvasunk egy külföldi lapban. Dél-Franciaország egyik trappista-zárdáját egy francia herceg látogatta meg nem rég. A zárdafőnök rendre bemutatott a néma-barátokat a magas vendégnek. Egyikhez érve így szólt: „Ime ez egy szerencsétlen katonája; gyáva harcos volt, ki az ágyúzás elől megfutott. Becsületén esett eme szégyen miatt lépett zárdánkba.“ A szerzetes arca e szavakra kigyuladt, szemei lángoltak, ajkát kétszer is beszédre nyitá meg, de ismét gyorsösen szorította össze, s a keresztre tekintve összekulcsolt kézzel, lecsüggő szívet föl vonult el. A herceg megint a főnököt kiméletlenségéért. „Azért tettem — válaszolá a zárdafőnök — hogy fenséged meggyőződést szerezzon fogadalmunk hatalmáról. Ezen ember, kit előbb gyávanak neveztem, Franciaország legvitézebb katonája volt.“

Uj bőrányag. Az iparvilágban egy új bőrányag kezd meghonosulni, mely bár kissé drága, de vizhatlanság és tartósság tekintetében föltétlen előnnyel bír az orosz bagaria fölött. Ez a kidolgozott krokodilbőr. Nálunk még ujdonság, de azért, mint egy pesti lap írja, Horváth J. uri utcai cipész üzletében már kaphatni ily krokodilbőrből csinált férfi-topányokat, melyek csinosak, vizhatlanok és rendkívül tartósak. Egy párnak ára husz forint. Azért ily drága, mert a vízi szörnyek bőrének csak ama részét lehet használni, melyek a lábak közé esnek. A bőrről kidolgozott állapotában is megvannak az eredeti kockák, melyek sajtyszerűséget kölcsönöznek neki. Víz és általában téli vadászatra megbecsülhetlen anyag, mert a nedvesség sehol sem hatol bele. Horváth cipészről kidolgozott és kitűmött egész krokodil-példányokat is lehet látni, melyeket Afrikából kapott egy ott utazott magyar gróf utján. Galanterie-kereskedésekben is vannak már ily-ily krokodilbőrből készült csinos díszművek.

Huszárság érkezett tegnap városunkba. Nemsokára meg fognak kezdeni a gyakorlatok az idei összpontosított Nederland gyalogezreddel és a két üteg-

gel együtt. Pár hét múlva a Miklós huszárezred M.-Vásárhely alá megy a nagygyakorlatokra.

A párisi kölcsönös segélyező magyar egyesület, jul. 7-én tartotta félévi gyűlését. Az egyesület összes vagyona 1777 franc és 25 centim, mely összegből 1500 franc magyar értékpapirokba van fektetve. A készpénz, 277 franc 25 centimees-et a háromhavi bevétel és az alábbi ben maradt pénzüsszeg képezik, e pénzüsszeg mindaddig kézben marad, míg azon értékpapír vétethetik. Az egyesület elnöke: Züllich Rudolfot választotta. Ez idén egy tagját, Bányai Józsefet, veszítette el, kit a Neully-i temetőbe kísérték örök nyugalomra.

Mibe kerül a strikeolás? Ki van számítva, hogy New-Yorkban egy közelebbi munkás strike-ben 83,938 munkás közül 60,000 vett részt. A munkaadóknak ez által 2,043,450 dollár vesztesége lett, a munkások pedig 1,647,050 dollárt veszítettek, a mi munkabért kereshettek volna.

Párisba egész japáni társaság érkezett, köztük 2 hercegnő, gazdag földbirtokosok, továbbá 1 tudós és diákok. A hölgyek közt feltűnő egy gyönyörű szépség, ki vidámságra és kedvességre nézve bármely európai szépséggel kiállja a versenyt. A szép fiatal mademoiselle neve: Thian-Liera-Lieon-Koukhon-Neovi, leánya egy japáni előkelő magas méltóságnak. Igazi „sárga Venus“, mint a francia lapok írják. Hanem a neve — az már igazán jap áni.

Távíratok tudósítás a bécsi borszéről.

Julius 30-ról: 5% Metalliques 65.20. 5% Nemzeti kölcsön 71.60. 1860-diki államkölcsön 104.—. Bankrészvények 847. Hitelrészvények 330.90. London 110. 70. Ezüst 108.25. Cs. kir. arany 5.28. Napoleondor 8.82.

Földterhmentesítési kötvények: Magyar 81.75. Temesi 81.—. Erdélyi 79.25. Horv.-Slavon 83.50.

Felelős szerkesztő: Sándor János.

NYILTÉR.

[4—20]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig
és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám,
I-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Hivatalos.

Sz. 697—1872. 2—3 (516)

Arlejtési hirdetmény.

A szamosújvári m. kir. orsz. legyűjtő kórház épületének teljes átalakításához, továbbá az ürtéki csatorna és emésztő gődör újítási felépítéséhez, szükségesítő összesen 19,224 ft 59 krral előirányzott építési munkálatok biztosítása tekintetéből a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumnak folyó hó 18-án 21,213. szám alatt kelt rendelethez, következtében folyó év augusztus hó 15-án délelőtt 10 óra egy az intézet hivatalos helyiségében meg-tartandó nyilvános árlejtés iratát ki, melyre a vállalkozni kívánók azon észrevétellel hivatalnak meg, miszerint ezen árlejtéshez az előirányzott összeg 5% -nak bányapénz-zul leendő letétele után, mely a vállalkozó által 10% -ra lesz kiegészítendő — min-denként hozzá szólhat.

Az árlejtésre kitűzött határidőig 10% bányapénzzel megterhelhet irások ajánlatok is elfogadhatók.

A bányapénz megfelelő beföldi állam-papirokban is letéhető.

A mitáni iratok s a szorosabb építési feltételek az intézet hivatalos helyiségében az árlejtés előtt is megtekinthetők.

A m. kir. orsz. egyintézet igazgatósága.

Szamosújvárt, 1872. júl. hó 24-én.

Boér János, igazgató.

Nem hivatalos.

2—3 (515)

Meghívás.

Az erdélyi honismeret, szász gazdasági-, Gusztáv-Adolf-, tatarok-, előlegező- és forma-egyletek, valamint a szász tanító-értelmezőnek Medgyesen, a folyó évi augusztus hó 12-től 17-ig tartandó közgyűlésére oly megfigyeléssel tesszük meg ezen meghívást, hogy a t. részvételmű kivanók bejelentéseiket augusztus 8-ig beárrolag megadni sziveskedjenek.

Medgyes, július 20-án 1872.

Az ünnepély-bizottmány.

2—3 (513)

Tordamegye alsó kerületének M.-Ludas járásába bekelezett M.-Szakal közösgének limitált kereszmajoga folyó év augusztus 29-én nyilvános árverés útján több évre ki fog adatni. A feltételek megtekinthetők m.-szakali bírókhoz Száva Gábor unal helyitt M.-Szakalban.

1—3 (517)

ELADÓ

bányakő.

A szamosújvári határon Kolozsvár, Pata s Györgylava halárai szomszéd-ságában eladó bányakő a legellenőrzött áron.

Értekezhetni: Kolozsvárt, buza-ut-cza 91. szám alatt.

GUGGENBERGER PÁL-féle üzletben

főtér, báró Radák-ház

már több hét óta folytatott s a folyó július hó 15-ig tartani határozott

végeladás

annyira magára vonta a t. cz. közönség figyelmét, hogy azt még f. év augusztus 10-ig meg-

hosszabbítani a tömeges látogatás folytán szükségesnek mutatkozott.

E visszavonhatlan utolsó határnapig tehát a

végeladás

az eddigi előnyös árak mellett folytatni fog, s a t. közönségnek így alkalom van nyújtva szükségait a legkedvezőbb feltételek mellett fedezhetni.

Különösen vidéki kereskedő urak találnak ott árukészleteik beszerzésére ritka előnyös forrást.

8—10 (504)

Ny. Gáman János örökösainél Kolozsvárt.